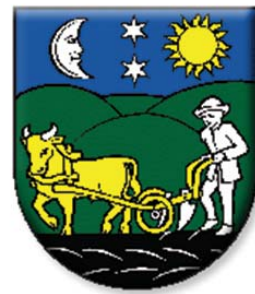

Koštianske noviny

Ročník 4 • Číslo 2/2018 • www.kostanynadurcom.sk • December 2018 • Bezplatne

Starosta obce

Vážení spoluobčania,

vydanie Koštianskych novín zachytáva obdobie druhého polroka, v ktorom sa uskutočnili komunálne voľby do našej samosprávy. Preto využívam tento priestor na poďakovanie všetkým občanom obce, ktorí sa zúčastnili volieb a ktorí mi znovu dali dôveru a mandát, viesť obec nasledujúce volebné obdobie.

Je mi cťou Vás zastupovať v otázkach samosprávy, riešiť každodenné potreby a požiadavky od občanov. Pred nami je náročné obdobie, a to či už vo vzťahu zmien od štátnej správy, alebo náročná práca na pripravených projektoch. Veľmi si vážim a naďalej si budem vážiť Vaše pripomienky a návrhy, pretože obec má byť spravovaná za aktívnej účasti jej občanov.

Verím, že spoločne sa nám podarí naplňať môj volebný program, ktorý bol doručený do Vašich domácností. V týchto voľbách ste volili aj svojich zástupcov do obecného zastupiteľstva.

Mojím želaním je pokračovať v úspešnej spolupráci s poslancami, ktorí majú rozhodujúci vplyv na život v našej obci. Som presvedčený, že nová zostava poslancov v zastupiteľstve bude mojim dobrým partnerom. A mojou ambíciou je byť dobrým partnerom pre poslancov. Je však potrebné prácu jednotlivých poslancov verejne kontrolovať, pýtať sa ich na riešenia Vašich problémov. Myslím si, že ako sa ja snažím podávať informácie o dianí v obci, to isté by mali robiť aj volení zástupcovia občanov. Veď práve Vy ste im dali dôveru na to, aby Vás zastupovali a riešili všetko, čo je dôležité pre obec. Musia si byť vedomí toho, že ak dostali dôveru na zastupovanie od občanov, sú povinní v ich mene zastupovať a obhajovať záujmy obce. Mali by za svoje rozhodnutia a informácie poskytnuté verejne prijímať aj zodpovednosť. Budem sa usilovať znovu rozdeliť obvody pre poslancov, aby každá ulica mala toho svojho, na ktorého sa môžete s dôverou obrátiť s požiadavkami. Ak to poslanec/poslankyňa nedorieši sám, je tu kolektívny orgán, ktorým je zastupiteľstvo, na ktorom požiadavku môže predniesť.

Pretože len spoločnou komunikáciou a prístupom vieme veci pohnúť dopredu. Je preto dôležité, aby ste sa aj Vy

s dôverou obracali na svojich poslancov. Riešenie priorit verejného záujmu a potrieb obyvateľov obce je prvoradou úlohou volených predstaviteľov samosprávy.

Vo svojom príspevku chcem tiež v krátkosti zhodnotiť podujatie pri príležitosti 695. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci.

Malá obecná slávnosť sa konala 22. septembra 2018 za účasti občanov našej obce a pozvaných hostí. Aj keď nás počasie ako organizátorov trochu potrápilo, myslím, že akcia sa vydarila.

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a ďakujem aj občanom, ktorí prišli do sály kultúrneho domu. Spoločne sme si pripomenuli významné výročie našej obce. Na našej webovej stránke je k tomu zaznamenané krátke video od TV Turiec, ktoré si môžete pozrieť.

A teraz prejdime už k tomu, čo nás čaká a čo je pripravené. Nebudem to znovu podrobne rozoberať, ale priority sú:

- ✓ Pokračovať v príprave nového Územného plánu, na ktorý podáme žiadosť o získanie finančnej dotácie pre rok 2019 z Ministerstva dopravy a výstavby SR.
- ✓ Pokračovať v aktivitách pri príprave výstavby novej materskej školy. Sme v štádiu, kde už máme projektovú dokumentáciu. Pred žiadosťou o územné konanie a stavebné konanie sme oslovili dotknuté organizácie o vydanie súhlasných stanovísk.

- ✓ Riešime urýchlene nový prenájom priestorov v Páričovom dome, kde chceme čo najskôr nájsť nájomcu. Prioritou je okrem zachovania prevádzky reštauračného zariadenia aj potreba doriešenia stravovania pre našich dôchodcov, aby mali výber stravy z viacerých zariadení. Toto si plne uvedomujeme, momentálne postupujeme v zmysle zákonných podmienok. Je vypísaná obchodná verejná súťaž na prenájom priestorov, ktorá bola publikovaná aj v regionálnej tlači. Až toto vyriešime, v ďalšom kroku plánujeme zvýšiť príspevok obce na stravu pre dôchodcov.
- ✓ Začali sme s prácou na projekte analýzy a mapovania ulíc – obecných komunikácií a chodníkov, ktoré postupne pripravíme na tak potrebné opravy. Tu nás čaká veľa práce, pretože musíme zmapovať stav sietí a tie ulice - komunikácie, ktoré nie sú vo vlastníctve obce postupne pripraviť na vysporiadanie.
- ✓ Sledujeme a naďalej budeme participovať okolo diania okružnej križovatky. Je už zaradená v investičnom pláne Slovenskej správy ciest od roku 2018. Pri príprave plánu na rok 2019 bude Slovenská správa ciest – IVSC Žilina (investičná výstavba) požadovať finančné prostriedky pre finálne riešenie daného stavu – informácia z 19.10.2018, ktorú sme obdržali písomne.
- ✓ Máme už rozpracovaný projekt na finálne riešenie stojiska pre hasičskú techniku pod jednu strechu. Získali sme dotáciu zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva vnútra SR vo výške 30.000,- €. V súčasnosti sme oslovili dotknuté organizácie o vydanie súhlasných stanovísk pre územné a stavebné povolenie.
- ✓ Pripravujeme podklady k realizácii projektu Zvyšujeme technické zručnosti žiakov ZŠ Košťany nad Turcom, kde sme získali dotáciu vo výške 80.000,- € z fondov EU prostredníctvom Ministerstva pôdohospodárstva SR.
- ✓ Máme pod drobnohľadom dokončenie splaškovej kanali-zácie v obci v jej časti Ostrov, v spolupráci s firmou Turvod, a.s. po získaní investície vo výške 90.000,- €. Splašková kanalizácia je už uložená v zemi, po ukončení zimného obdobia bude dorobená povrchová úprava komunikácie konečným asfaltovým krytom.
- ✓ Pracujeme na dokončení výmeny technicky vyžitého vodovodného potrubia v areáli Základnej školy Košťany v spolupráci s firmami Teracoma Doprastav. Tieto firmy budú mať už konečne doriešené a oddelené vodomery a svoje samostatné rozvody. Škola tak bude mať tiež samostatný vodomer pre odpočet, pretože je to dôležité aj pri úhrade za splaškovú kanalizáciu. Doposiaľ sa to riešilo rozpočítaním spotreby cez podružné merania. Celkové náklady - financovanie je vyčíslené na 8.000,- €. Jedná sa o združenú investíciu týchto dvoch spoločností. Spoluúčasť obce je podľa dohody na tomto projekte vo výške 700,- €.

Samozrejme, v rámci chodu samosprávy, budeme riešiť všetky podnety a požiadavky od Vás občanov. Sú pripravené aj menšie projekty, ktoré tu nespomínam, ale taktiež budú postupne doriešené. Spolu s pracovníkmi obecného úradu budeme zabezpečovať naďalej služby pre občanov. Či už sa to týka odpadov alebo starostlivosti o čistotu verejných priestranstiev. Chcem Vás požiadať o venovanie pozornosti dôslednej separácii odpadov. Náklady – poplatky za jeho skládkovanie od roku 2019 idú výrazne cenovo nahor. Zákon o zvýšení poplatkov za skládkovanie odpadu schválila vláda a jeho cieľom je motivovať viac obce triediť. To, že je takto prijatý zákon, sotva momentálne môžeme zmeniť. Môžeme to ovplyvniť jedine ešte dôslednejším separovaním odpadu, pretože priestor na to máme vytvorený. Je len na nás, či budeme poctivo triediť a ušetríme alebo nám to bude jedno a postupne si priplatíme v poplatkoch za túto službu všetci.

Ďakujem firmám pôsobiacim v obci i mimo obce, ktoré prispeli sponzorským príspevkom na spoločenské, kultúrne a iné aktivity v obci vo výške takmer 3.000,- €.

Ďakujem redakčnej rade, ktorá pripravila toto vydanie Koštianskych novín. Moje poďakovanie patrí aj tým, ktorí dodali a spracovali príspevky.

Ďakujem všetkým, ktorí pracovali pre obec počas celého roka, spoločenským zložkám, jednotlivcom a priaznivcom.

V čase, keď píšem tieto riadky, sa blíži druhá adventná nedeľa a prichádzajú vianočné sviatky. Želám Vám ich príjemné prežitie a prajem všetko dobré v novom roku. Užite si oddych a pohodu, aby ste nabrali čo najviac síl do ďalších náročných dní.

Váš starosta.

História

Vážení čitatelia, zverejňujeme prednášku p. Júliusa Jarkovského o histórii našej dediny. Konáme tak preto, aby sa historické fakty dostali k širokej čitateľskej verejnosti.

KOŠŤANY NAD TURCOM

– 695. výročie 1. písomnej zmienky

*Ó, práci všetka česť,
česť práci všetka.*

Nie, nevraciam sa do čias socializmu, ako by sa vari niekomu mohlo zdať. To sme si len vypožičali známe verše P.O. Hviezdoslava, najväčšieho slovenského básnika. Chceme nimi spolu s vami vzdať, úctu, hold všetkým generáciám koštianskych predkov, ktorí nás predišli do večnosti.

Naša dedina má krásny znak. Predstavuje prácu roľníka, teda to, čo mnohých po stáročia živilo. Takýto výstižný erb nemá žiadna iná obec na Slovensku. Ona je už 695 rokov známa. Rok 1323 považujeme za rok prvej písomnej zmienky, kedy je listinne doložená. Pripomína to i vkusne vyzdobený vstup do nej. Aj prichádzajúceho návštevníka určite upúta.

Pokúsime sa vám aspoň čiastočne ozrejmíť jej históriu. Robíme to netradične, a to priblížením miestnych chotárnych názvov. Pravda, bez poľnej oblasti. Koštiansky chotár (kataster) má v súčasnosti 625 ha. Do Koštian vstúpime z hlavnej cesty. Po prekonaní železničnej trate sa ocitneme na bývalej **HRADSKÉJ**, spevnenej ceste, ktorá ich v minulosti spájala so susednými dedinami. Preto sa jej hovorilo aj vicinálna cesta. Hlavne mimo obce bola poriadne kľukatá. Gazdovia sa len ťažko vzdávali svojej pôdy. Keďže sme sa vybrali týmto smerom, ideme na **NIVU**. Rozsiahly, veľký priestor dediny nebol v minulosti zastavaný. Pôvodne sa tam nachádzali lúky a polia. Presvedčuje nás o tom stará mapa a parcelný register z roku 1860, ktorý sme získali v ŠA na Bystrici. Dokonca aj plán obce z roku 1933! Dnes sú v jej južnej časti postavené dve paralelné (rovnobežné) ulice a niekoľko ďalších rodinných domov. Hospodárske budovy a dielne bývalých **ŠM (HORNÝ DVOR)** slúžia ako sídla viacerých firiem. Do **NIVY** patrí tiež rokokovo-klasistický kaštieľ, ktorý je ozdobou dediny. Vlastní ho pani Otília Čamborová. **NIVA** vyplňa južnú časť starej dediny. Jej najkrajšia časť sa volá **TABAŇ**. Je otočená západným smerom. Zaujímavý, zvláštny názov. Vznikol problém, ktorý jeho vecný význam je správny:

1. časť slova pochádza z maďarčiny: banya=baňa, napríklad na piesok
2. časť slova je slovenského pôvodu: bahn=vyrúbané miesto, blízky park s drevinami
3. slovo označuje zázemie, väčší (krajný) neohraničený priestor za dedinou

4. slovo pochádza z turečtiny a znamená: ležovisko, napr. vojska

Tento rébus nám trochu zamotal hlavu. Pomohli však Poloncovci, resp. Buocikovci z **TABAŇA**. Koštianskej verejnosti je známa práca muzeológa p. Andreja Polonca, záchrancu našej historickej zvonice, menej už spomienky jeho sestry p. Márie Poloncovej. Za ich zapožičanie ďakujeme rodine Buocikovej. Nechajme však hovoriť autorku spomienok. Počúvajte jej úprimné a precítené slová: „**TABAŇOM** nazývajú prázdny priestor (nateraz už určite zastavaný) za dedinou i v susedných Žabokrekoch, ale i na Bystrici“. Áno, presvedčili sme sa o tom, dopĺňujeme slová Márie Poloncovej. Nechajme ju však spomínať ďalej: „A ten kúsok zeme – náš **TABAŇ** – je pokrytý zeleným pokrovcom a posiaty pestrými, voňavými a liečivými bylinkami: černohlávkou, hrdobárkou, cintáriou (zemežlč), kaškou, podbeľom a inými. Bolo to také rušné prostredie v čase našej mladosti. **TABAŇ** sa len tak beľal husami. Ved' tu mali aj dobré podmienky: zelená trávička a v potoku, ktorý sa vlieval do Turca, čistá vodička. **TABAŇOM** prechádzali gazdovia na koňoch a vozoch do poľa. V Turci sa kone napili čistej vody a potom poľnou cestou zatočili na **HRADSKÚ** k **VOCHTERNI**. Ešte za prvej ČSR viedla **HRADSKÁ** cez Koštany nad Turcom tak, že dvakrát prechádzala cez železničné koľaje. Stáli tam strážne domy – **VOCHTERNE**. Vochtri mali za úlohu spustiť rampy, keď išiel vlak. Vtedy ešte nebolo áut. Bola čulá premávka povozmi.“ A my dopĺňujeme: „V našej dedine ešte jedna pri železnici v smere na **Príbovce-Rakovo** stojí. Býva tam pani Líšková. Druhá v

smere na Martin bola asanovaná. Stála oproti záhradníctvu Čamborovcov.“

Postupne sme sa dostali až ku **ŠTREKE**. Že neviete, čo to znamená? Prezradíme vám. Železnicu (nemecký výraz). Územie medzi ňou a **HRADSKOU** sa hovorí **ZA ŠTREKOU**, a to z oboch strán. Pripomeňme si, že bola dobudovaná v roku 1872. Prvý vlak prešiel cez Košťany v noci 12.8.1872 – z Vrútok do Budapešti. Predstavte si, že v našej obci nezastal. Najbližšie v Príbovciach-Rakove. Až v oslobodenej ČSR sa túžby Košťancov naplnili. Od roku 1922 už mali svoju zastávku. Boli by sme naivní, keby sme si mysleli, že vlak premával často. Ráno v smere na Martin a večer opačne.

Naša dedina sa postupne rozrastá. Tak ako kedysi pribudol k nej **OSTROV**, dnes sú to pre niekoho aj **BENÁTKY**. Samá voda. Neveríte? Všetci asi viete, kde sú naše nové Košťany. Nachádzajú sa v lokalitách **POD ŠIARE a ŠIARE**. Pamätná búrka v roku 2010 bola akýmsi zdvihnutým prstom, mementom. Príroda sa niekedy dokáže s človekom pohrať. Dúfajme, že naši noví občania nebudú potrebovať člny, loďky či gondoly. Nový vtipný chotárny názov je skoro oficiálny. Ale aby sme nestrašili. Lúky boli za socializmu zmeliorované. Problém nespôsobil Turiec, ale potoky: Čierny potok a Koštiansky potok.

Vráťme sa však k **TABÁŇU**. Okrem pasenia husí na ňom obecný pastier pásaval svine, pastierikovia hnali zverené kravy a teľce na pašu do **ŠIAROV**. Prv sa tu nachádzali bažiny a močiare. Rástla na nich šarina, typická vysoká a zašpicatená vodná tráva. Nikoho vtedy nerušilo, že **TABÁŇOM** už od rána hrkotali drevenáky zapriahnuté do záprahov koní a volov, ale aj kravičiek a ponáhlali sa do priľahlého poľa, keď išli orať, siať a kosiť trávu hlavne na **DOPSOKOVÚ**. Bola to aj koštianska lúka na opačnej strane Turca (dva brody). Jej názov zrejme vznikol už dávno. Okolo roku 1325 vlastnil Košťany istý zemepán Dobzeg. V ľudovej tradícii sa jeho meno zmenilo na Dopsok. Nesmieme zabudnúť ani na **LETISKO** a vedľa smerom k Turcu nachádzajúce **TRÁVNIKY** (prv **PAŽITE**). Neďalekú **SIHOŤ** z troch strán omývali vody Turca. Nachádzali sa tam dve-tri jazierka zvané **MOČIDLAMI**. Tam si gazdiné máčali viazanice konopí. Tých sa v minulosti hodne sialo ako i ľanu. Vymáčané a usušené v teple sa v jesenných mesiacoch spracovávali, trepali, ráchali a do jemných pradienok česali aby sa hneď po skončenej poľnej robote spriadli a v zimných mesiacoch bolo z nich natkané plátno, uteráky i obrusy. **MOČIDLÁ** mali ešte ďalšie výnimočnosti. V jarných mesiacoch hlasité žabie koncerty a na konci jesene, len čo prišli prvé silnejšie mrazíky, slúžili deťom ako skvelé kĺzačky.

Pokračovanie nabudúce...

Július Jarkovský

Osľavy obce

Uvodným slovom sa prítomným prihovoril starosta našej obce Ing. Marián Bunganič.

„Domov sú ruky, na ktorých môžeš plakať“

Každá obec a mesto má svoju históriu, na ktorú sú občania právom hrdí. Z histórie sa učia a nedá sa zabudnúť ani na ľudí, ktorí obec posúvali dopredu a svojou prácou sa pričínili o jej rozvoj pre nasledujúce generácie.

Celý rok sa niesol v znamení priprav 695. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci.

Dňa 22. septembra sme sa stretli v sále kultúrneho domu na slávnostnej akademii. Okrem občanov naše pozvanie prijali zástupcovia partnerskej obce Valaliky a mesta Košťany v ČR, starostovia okolitých obcí a prednosta Okresného úradu v Martine p. Marcel Maťovčík. Neodmysliteľná bola aj účasť nášho čestného občana p. Františka Výrostka, riaditeľa Slovenského komorného divadla v Martine.

Určitú časť histórie nám v prednáške priblížil p. Július Jarkovský. Z histórie sme sa preniesli do súčasnosti a to k odovzdávaniu d'akovných a pamätných listov jednotlivcom, zástupcom organizácií a firiem.

K slávnostnej nálade prispeli svojim pekným programom deti z materskej školy a žiaci základnej školy. Poslednou bodkou bola pieseň zložená k výročiu obce v podaní seniorov

z klubu dôchodcov. Rozlúčili sme sa s priateľmi, aby sa naša obec naďalej rozvíjala a naplňovala šťastnými občanmi.

Po akademii sa v sále kultúrneho domu rozozvučali melódie piesní v podaní skupiny ALEX a Duo Križanová a Wágnerová. Oslavy boli zavŕšené tanečnou zábavou. Do tancu hrali hudobné skupiny KIKO BAND a OLYMPIA.

IK

Z obce

- **MS Slováčenského kríža** pre občanov zorganizoval zájazd do Bojníc, kde si prišli nasvoje nielen dospelí, ale hlavne deti. Zámok žiaril vianočnou výzdobou a v jednej sále deti čakal aj Mikuláš s anjelom, čertom a hlavne s balíčkami.
- **Únia žien** sa rozhodla pre zaujímavé akcie, ktoré nás všetkých bez rozdielu veku donúti zapojiť svoje ruky. Najskôr v tvorivej dielni pripravili strašidelné výrobky. Potom krásne výrobky, ktoré nám spríjemnia najkrajšie sviatky v roku – Vianoce.

- **Klub dôchodcov** sa činil aj v druhom polroku. Premiéroval svojimi hlasmi na oslavách obce, uctil si Deň chleba. Na výstavu ovocia zavítali aj deti z MŠ a ZŠ.

• Krásna jeseň sa pohrala s jabloňou u Barčákov

• Slovak Tango v kaštieli

1. polrok v materskej škole

A už je tu september. Tak ako vždy v tomto čase, školský rok sa začal zase. Do škôločky všetci malí, žeby múdre hlávky mali. Detičky aj rodičia si zvykali na nový režim po prázdninách, ale ťažké chvíle pomerne rýchlo pominuli a deti aj rodičia spokojne a s radosťou vstupujú do našej škôlky maľovanej a keď zlatým zvončekom zazvoníme, všeličo si otvoríme – hru, učenie alebo zábavu. A tak sme sa pustili do objavovania sveta či získavania a upevňovania rôznych návykov a skúseností.

Na deti aj rodičov čakali rôzne už tradičné alebo nové aktivity, ktorými sme spestrili výchovno-vzdelávací proces v našej materskej škole:

- V septembri sme navštívili v KD Výstavku ovocia a zeleniny. Ale aj v MŠ sme sa učili o ovocí a zelenine, ochutnávali sme, pomenovali a poznávali ich význam vo výžive
- V rámci Farebného týždňa sme v KD navštívili výchovný koncert Zvedavko a kúzelník.

- Jeseň sme privítali Šarkaniádou. Deti púšťali šarkany, ktoré vyrobili spolu s rodičmi.
- Rodičia aj so svojimi deťmi sa zúčastnili na jesenných tvorivých dielňach.
- So zdravotnou sestrou deti pobesedovali o zdraví, ale aj o jej práci.
- V novembri deti navštívili KD, kde si pozreli divadielko – Malí huncúti
- Nielen chlapi, ale aj dievčatá sa potešili návšteve v prevádzke Citroën u p. Remeníka. So záujmom si prezreli autá, ale aj rôzne činnosti pri opravách áut. Na pamiatku dostali krásne darčeky, čomu sa veľmi potešili.
- Nastal adventný čas, príprava na Vianoce a aj my sa na ne pripravujeme:
 - detičky so svojimi rodičmi na Tvorivých dielňach vytvorili krásne dekorácie a vianočné predmety
 - p. učiteľky začali nacvičovať vianočný program na besiedku, ktorá sa bude konať v KD a všetci sa na ňu veľmi tešíme, ale o tom zase nabudúce...

A takto si tu žijeme...

Anna Martinčeková

Základná škola

Čas splnených prání

Vôňa ihličia, škorice, ozdobená jedlička...

Vianočná atmosféra dýchala už prvý decembrový týždeň v každom kúte našej školy.

Spolu s nami ju prežívala aj floristka Marika Juríková,

s ktorou sme spoločne tvorili krásne vianočné svietniky a adventné vence z voňajúcej čerstvej čečiny.

V stredu spolu s nami prežívala prípravu na Vianočné trhy pani redaktorka Janka Grajciarová (rodáčka zo susednej Bystričky) z RTVS Rádio Regina stred v Banskej Bystrici.

V popoludňajších hodinách sme privítali svojich rodičov, starých rodičov a známych, ktorým sme sa predstavili vianočným kultúrnym programom a ponúkli sme im svoje výrobky a všelijaké dobroty.

Vo štvrtok ráno zas nás obdaroval Mikuláš.

Vianoce patria najmä deťom. Je to čas splnených prání, čas, ktorý pohladí našu dušu, čas stretnutí blízkych a priateľov. Prajeme Vám, aby ste ich prežili v kruhu svojich najbližších v zdraví a v rodinnej pohode.

Žiaci a zamestnanci ZŠ Košťany nad Turcom

ZŠ - Športovci Sme najlepši z vidieckych škôl

Telesná príprava našich žiakov je zameraná na aktívnu pohybovú činnosť, prípravu žiakov do okresných súťaží a na Turčianske hry mládeže. Celý školský rok sa zúčastňujeme

Turčianskej žiackej ligy, ktorá prebieha od jari do jesene. V roku 2018 boli naši športovci vyhodnotení ako najlepši zo všetkých vidieckych škôl v okrese.

Milada Cingelová

Futbal – jeseň 2018

O futbal v obci sa stará TJ Turčan Košťany nad Turcom. Hodnotenie jesennej časti futbalovej sezóny 2018/2019 sme začali v lete. Potešili sme sa z postupu dospelých do I. triedy, trochu sme si oddýchli a začali tvrdo pracovať. Údržbu futbalového ihriska prevzal po Vladimírovi Zigovi Rastislav Déri. Na svojich miestach pokračovali tréneri jednotlivých družstiev.

- Prípravku viedol Ján Strapko. Pod jeho vedením sa 18 chlapcov učilo odhaľovať tajomstvá hry zvanej futbal. Odohrali 10 majstrovských zápasov, 1 vyhrali, 1 remizovali, 8 prehrali a so skóre 11:70 obsadili 5. miesto zo šiestich účastníkov. Po skončení jesennej časti sa však svoju trénerskú činnosť rozhodol ukončiť. Patrí mu naše úprimné poďakovanie za dlhoročnú úspešnú prácu pri príprave tých najmenších. Družstvo po poslednom majstrovskom zápase prevzal náš bývalý hráč Jozef Bujna. Prajeme mu veľa trepezlivosti pri tejto náročnej práci.

- Žiakov viedli spoločne Ľubomír Hlinka a Milan Marček. Kolektív sa rozrástol a v súčasnosti má 22 chlapcov. Odohrali 11 zápasov, 9 vyhrali, 1 remizovali, 1 prehrali a so skóre 75:12 obsadili 2. miesto z dvanástich účastníkov. Zaostali len tri body za vedúcimi Dražkovcami, s ktorými hráme na jar na domácom ihrisku. Chlapci sú odhodlaní urobiť všetko preto, aby súťaž vyhrali, čo by bol historický úspech pre náš klub. Náš hráč Karol Nepela strelil 31 gólov a je najlepším jesenným strelcom v súťaži a Filip Štrba je jeden z jej najlepších hráčov. Vzhľadom na vekové zloženie družstva sme prihlásili do jarnej časti aj družstvo mladších žiakov

U-13, ktoré bude viesť Milan Marček a svoje zápasy budú hrať v stredu. Takto dostanú možnosť hrať súťažne aj tí mladší z kolektívu, ktorí by ináč dostávali menej príležitostí.

- Dorastencov viedol Milan Marček. Družstvo sa stabilizovalo. Tréner dáva príležitosť aj štyrom žiakom, ktorí majú striedavý štart. Napriek tomu, že patria vekovo k najmladším v súťaži, chlapci obsadili 7. miesto z dvanástich účastníkov – 5 zápasov vyhrali, 6 prehrali so skóre 31:27.

- Dospelých viedol Miroslav Jeřko. Výbor TJ Turčan spoločne s trénerom poskladali vyvážené mužstvo čo sa týka vekového zloženia aj kvality na jednotlivých postoch s cieľom ako nováčik skončiť v hornej polovici tabuľky. Zo štrnástich účastníkov skončili na 6. mieste pri 6 víťazstvách, 2 remízach, 5 prehrách so skóre 30:23. A to aj napriek tomu, že hráči sa vzhľadom na svoje zamestnania zúčastňujú tréningov nepravidelne a v malom počte. Pozitívom je, že jeden tréning v týždni trénujú spoločne s dospelými aj dorastenci.

Podľa článku XVIII., bod 13 Rozpisu futbalových súťaží riadených Turčianskym futbalovým zväzom v súťažnom ročníku 2018/2019 je v súťažiach dospelých usporiadajúci oddiel povinný vyhotovovať z majstrovských futbalových zápasov videozáznam. Záznam musí byť vyhotovený z optimálne vyvýšeného miesta v blízkosti stredovej čiary videokamerou upevnenou na statíve. Túto podmienku sme splnili pred začiatkom súťaží. Futbalisti svojpomocne vybudovali vyvýšenú plošinu. Z nej sme vyhotovovali videozáznamy zo stretnutí dospelých, dorastu aj žiakov. Následne ich využívame v tréningovom procese.

Obec prenajala športový areál jednej súkromnej osobe a jednej firme na ich akcie. Finančné prostriedky získané z prenájmu športového areálu investovala do údržby trávnika a zakúpila potrebný materiál.

S prípravou na novú sezónu začali naše mládežnícke mužstvá už v novembri. V telocvični základnej školy má prípravka svoje tréningy každý pondelok a žiaci s dorastencami každú stredu. Muži začínajú zimnú prípravu v polovici januára a už teraz majú naplánovaných 7 prípravných zápasov, v ktorých sa chcú zodpovedne pripraviť na jarňú časť sezóny.

Futbal sa hrá pre divákov. Môžeme sa pochváliť, že zápasy nášho družstva dospelých videlo po Dražkovciach najväčšie množstvo divákov. Doma 950 – priemer 135 na zápas, vonku 740 – priemer 123 na zápas. Všetkým ďakujeme za priazeň a podporu.

Taktiež ďakujeme obci Košťany nad Turcom a všetkým sponzorom, ktorí nás finančne podporili a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu v roku 2019.

Za výbor TJ Turčan Košťany spracovali
Pavol Melník a Ľubomír Hlinka

Hasiči

Turčianska hasičská liga

Naším ženám aj v treťom ročníku účinkovania v THL bola súdená nepopulárna zemiaková medaila. 4. miesto v celkovom hodnotení síce potešilo, ale mali sme na viac. Umiestnenia v jednotlivých kolách THL 2018:

1. kolo Kláštor p/Z – 3. miesto
2. kolo Socovce – 3. miesto
3. kolo Košťany n/T – 5. miesto
4. kolo Malý Čepčín – 3. miesto
5. kolo Bartošova Lehôtka – 2. miesto
6. kolo MT- Záturcie – 4. miesto
7. kolo Rakša – 5. miesto
8. kolo Háj – 5. miesto
9. kolo Turč. Teplice – 3. miesto

Pohárové súťaže

Valča - 1. miesto

Vrútky - 1. miesto

Žabokreky - 2. miesto

Košťany n/T – N (kolektív nehodnotený)

Nočné hasičské súťaže
 Háj – 2. miesto
 MT- Priekopa – 7. miesto

Turčianska liga mladých hasičov 2018.

Dievčatá bojovali o umiestnenie v tabuľke do samého konca, skončili o jeden bod na 1. mieste v celkovom hodnotení pred Necpalmi. Umiestnenia v jednotlivých kolách TLMH 2018:

1. kolo Necpaly – 1. miesto
2. kolo MT – Priekopa – 1. miesto
3. kolo Košťany n/T – 1. miesto
4. kolo Dražkovce – 1. miesto
5. kolo Kláštor p/Z – 4. miesto
6. kolo Diaková – 5. miesto
7. kolo Socovce – 4. miesto

Chlapci v zmiešanom družstve s dievčatami sa umiestnili v celkovom hodnotení na peknom 3. mieste.

Umiestnenia v jednotlivých kolách TLMH 2018:

- 1.kolo Necpaly – 3. miesto
2. kolo MT – Priekopa – 4. miesto
- 3.kolo Košťany n/T – 8. miesto
4. kolo Dražkovce – 5. miesto
5. kolo Kláštor p/Z – 4. miesto
6. kolo Diaková – 4. miesto
7. kolo Socovce – 4. miesto

Obom kolektívom mladých hasičov patrí poďakovanie za vzornú reprezentáciu v hasičskom športe.

Roman Michalko

Mať alebo byť?

Adventný čas, do ktorého sme vstúpili, je úžasným priestorom na prehĺbenie, upevnenie a znovuobjavenie nášho duchovného života. Nepochopiteľný zázrak Božieho vtelenia nám otvára cestu do večnosti, zároveň nám dáva šancu zdvihnúť duchovnú úroveň našich životov, premieňať sa na lepších ľudí. Je to čas, kedy môžeme precítiť Božiu blízkosť a láskavosť intenzívnejšie ako kedykoľvek predtým. Otázkou zostáva, aký veľký priestor pre modlitby, meditácie a ticho sme ochotní nášmu Pánovi ponúknuť. Najmä v období, keď tak radi odpovedáme na otázku ako sa máme prídavným menom rýchlo. Akoby sme duchovným veciam neprikladali potrebnú prioritu v našom prežívaní. Radi sa schovávame za „tempo“ doby. Vraj nestíhame ani žiť. Práca, stres, práca, deti, škola, stres, práca, a tak stále dokola, pekne na kolotoči. Iste, každý si musí priority upratať sám. Na pery sa tlačí otázka, ktorú si kedysi vo svojom diele položil jediný syn židovského ortodoxného obchodníka s vínom Erich From: „Mať alebo byť?“ Iste, táto otázka dotýkajúca sa elementárnej existenciálnej výbavy človeka by mala byť v základnom portfóliu každého kresťana bez ohľadu na práve prežívané cirkevné obdobie.

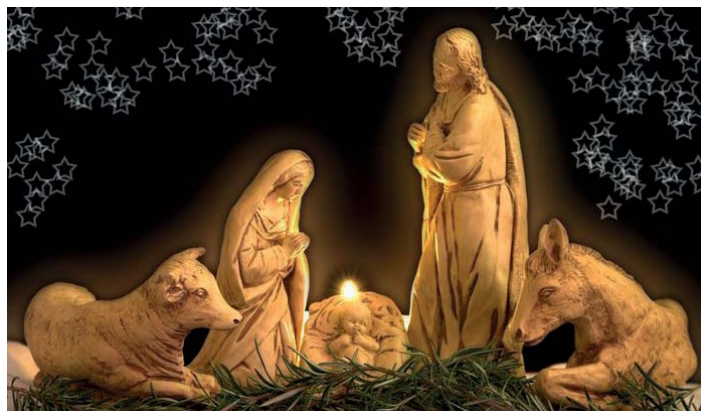
A tak sa skúsme zastaviť, alebo ak to nepôjde (je to otázka tréningu a disciplíny) aspoň trochu spomaliť a začneme sa pýtať: Čo pre mňa osobne znamená mať: veľa peňazí, krásny luxusný dom, vytúňované auto či motorku, pozemky, hory, dokonalú kariéru, vzdelanie, adrenalín??? Čo som ochotný za to ponúknuť? Všetko? Alebo mám aj nejaké morálne zábrany? Spojím sa s každým, kto mi pomôže akumulovať zisk? Chceme byť otrokom svojich ambícií, túžob, cieľov? Nehraničí moja túžba po zmocnení sa svojich snov s duchovnou nemocou? Neprekračujem pomyslenú čiaru? Mám vo svojom živote priestor aj pre iných? Pre iné videnie sveta, inú paletu farieb? Nie sú moje lakte príliš široké?

A potom porovnávajme a skúmame čo znamená byť, jestvovať, cítiť vo svojich žilách pulzujúci život, uvedomovať si jeho pominuteľnosť, hĺbku a krásu. Vidieť možnosti tvorivosti, zdieľania tej krásy. Rozpoznávať jeho Tvorcu a Záchrancu. Vidieť detaily tej nádhery v každom záhybe svaly, vo voni vetra, či tvári, v pálení líc a kráse úsmevu. V obdivovaní jedinečnosti toho druhého, brata, sestry, dieťaťa, otca, matky, priateľa. Rozmotávať kľbká vzájomných vzťahov, nájsť hodnotu v ich zdieľaní a zveľadovaní, v dobre, ktoré sa dotýka toho druhého. Prekonávať predsudky, vlastné ego, kreovať to krásne, čo sme dostali ako talenty do vienka. Hľadať rovnováhu, lásku, pokoj, porozumenie. Uvedomovať si hranice vlastnej slobody, uvedomiť si, že niekde tam začína sloboda toho druhého, robiť všetko preto, aby nezostala pošliapaná.

Je to nevyčerpatel'ná studnica otázok. Jedinou hranicou je naša ochota otvoriť si srdcia a nechať sa unášať gejzírom Božej krásy, ktorú ADVENT prináša.

ADVENT naplnený Kristovou prítomnosťou mení život na zázrak. A svet zázraky potrebuje. Dajme Božiemu dielu šancu, pripravme si srdcia a vyznajme: „Drahý Pane Ježiši, ráčte vstúpiť“.

Marek Szabó
farár ev.a.v.

Vianočný dar

Pred Vianocami na internete kolujú rôzne vtipné i trefné obrázky a výroky a jeden z nich už tradične hovorí: „Pamätajte, na Vianoce chodí Ježiško, a nie kontrola z hygieny!“ Pravda pravdúca... ale aj tak! Aj tento rok sme isto upratovali a luxovali, lebo chceme, aby na sviatky náš dom bol ešte žiarivejší a krajší ako v iné dni, aby všetko bolo dokonalé. A na stole aby bolo jedlo, pri výbere ktorého stále viac pozeráme nielen na cenu, ale aj aby bolo zdravé a „bio“, a nie plné škodlivín a aby bolo pripravené čo najlepšie, najchutnejšie viac ako inokedy.

Prečo by však to isté nemohlo platiť o celom našom živote? O nás samých? Nielen na pár dní – vari po vianočnej spovedi tesne pred sviatkami, aby sme „nestihli zhrešiť“ do Vianoc a mohli pristúpiť k Eucharistii, ako sa to niekedy vraví – ale už navždy? Pred 2018-timi rokmi tu bola žena „milosti plná“ a Pán bol s ňou (Lk 1,28). Veľký teológ II. storočia Irenej z Lyonu, žiak Polykarpa, ktorý bol žiakom samého Apoštola Jána, o nej píše: „Ako sa Eva dala zviest' slovom padlého anjela, aby unikla Bohu a porušila Božie slovo, tak Mária prijala v slovách anjela radostnú zvesť, že bude nosiť Boha a poslúchla jeho slovo. Ako sa tamtá dala naviesť, aby neposlúchla Boha, tak sa táto dala prehovoriť k poslušnosti voči Bohu. A tak sa Panna Mária stala zástankyňou panny Evy. Kristus Pán teda všetko od základu obnovil, vypovedal vojnu nášmu nepriateľovi a porazil toho, ktorý nás už na počiatku v Adamovi dostal do zajatia.“ A teraz Kristus volá k tej istej kráse čistoty, nepoškvrnenosti, k tej istej žiarivej dokonalosti a skvúcej nádhre každého človeka v sile Ducha Svätého aj toho najposlednejšieho a najúbohejšieho, aj nás samých, „aby si sám pripravil Cirkev slávnú, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená“ (Ef 5,27), opravdivá Božia Rodina, v nebeskej sláve a svetle radosti, ktorou nás už tu na Zemi naplní sám Boh a ktorá potrvá už navždy, naveky a nič ju nemá moc zničiť ani pokaziť.

Všetkým nám prajem, aby sme v Kristovi, ktorý sa stal pre nás Darom, prijali tento dar a sami na sebe zažili, zakúsili tento Vianočný zázrak, ktorým je nové stvorenie, obnovenie všetkého v Kristovi, naše vlastné znovuzrodenie v Narodenom. **Boh sám vie, že to potrebujeme, celým srdcom potrebujeme! Boh Vám všetkým žehnaj!**

Miloš Pikala
r.k. farar

Štefan Barčák – umelec čistého srdca

Náš bývalý občan, pán Štefan Barčák, má svoju pamätnú dosku v rodnej Turzovke. Tam sa narodil 20. novembra 1913, čiže pred 105 rokmi. Je o ňom známe nielen u nás, ale aj v zahraničí, že bol ľudový rezbár.

V malej dielničke svojimi rukami vykúzlil už zaniknutý dedinský svet s pestrými zážitkami svojho ťažkého života na Kysuciach. Neboli to len postavy remeselníkov, roľníkov, rozprávkové postavy, ale aj svätí, ktorí mali blízko k ľudovej zbožnosti. Vyznačujú sa autenticitou, hĺbkou citu a bohatou fantáziou. Za svoj život vytvoril viac ako 160 sôch rôznej veľkosti a 40 reliéfov.

V roku 1993 pri príležitosti 670. výročia našej obce vytvoril

drevený obecný erb a richtársku palicu.

My sa však teraz zameriame na život a prácu mimo dreva a to na jeho živnosť.

Málokto vie, že pri chôdzi po chodníku prechádza popri dome, ktorý v roku 1941 kúpil a zreštauroval pán Barčák s manželkou. Nebol to len obytný dom, ale aj Hostinec s kolkárňou. V kolkárni je zaujímavé pozrieť si steny, kde sú pozapísané výsledky súťaží. Aj to koľko kolkov kto zhodil a koľko štamperlíkov víťaz musel zaplatiť. A tiež aj hrací štatút.

AV

TURČAN DELTA, s.r.o.

Naša spoločnosť TURČAN DELTA, s.r.o. bola založená v roku 1995 a jej konateľom sa stal p. Peter Blizniak st., ktorého v tejto funkcii vystriedal v roku 2005 p. Peter Blizniak ml.

Spoločnosť začínala svoje pôsobenie v priestoroch TURČAN INTERTRADE a neskôr v SOU strojárskom v Martine až do roku 2000. V magickom roku 2000 bol položený základný kameň výstavby nového sídla spoločnosti v Košťanoch nad Turcom, kde sa v nasledujúcom roku presťahovala a v Košťanoch nad Turcom pôsobí dodnes.

Základným výrobným programom je výroba tabuliek s evidenčným číslom pre motorové vozidlá. Zaoberá sa tiež spracovaním reflexných fólií používaných v cestnej doprave, pričom úzko spolupracuje napr. so spoločnosťou TOPS, spol. s.r.o.

TURČAN DELTA, s.r.o. už v roku 2006 získala a v nasledovných rokoch obhájila Certifikát manažérstva kvality ISO 9001:2015, čo sa pozitívne prejavuje v dosahovaní vysokej kvality vyrábaných produktov.

Spoločnosť zamestnáva viac ako 2 desiatky kvalifikovaných pracovníkov, pre ktorých poskytuje široký sociálny program zahŕňajúci oblasť stravovania, dôchodkového pripoistenia, zdravotnej starostlivosti a ďalšie zamestnanecké benefity. Zameraním na strojársky predmet podnikania spoločnosť pokračuje v silnej tradícii tohto priemyslu v regióne Turca. Okrem iného pôsobíme aj spoločensky, sponzorsky podporujeme aktivity v rôznych oblastiach športového a kultúrneho života v obci svojho pôsobiska v Košťanoch nad Turcom, ale aj v regióne Turca, vrátane mesta Martin.

Jozef Blizniak

Spoločenské okienko

V živote je len jedno šťastie, milovať a byť milovaný

(George Sand)

Narodili sa:

- Andrej Ožvalda
- Alica Peschková
- Letty Bellová
- Zaira Bellová
- Viktória Pálešová
- Alexej Pniak

Rodičom srdečne blahoželáme!

Rozlúčili sme sa:

- Ján Mucha
- Liboslav Javornický
- Milan Kopas
- Hedviga Kubešová
- Jozef Cingel
- Pavlína Ročejdlová

Česť ich pamiatke.

Manželstvo uzavreli:

- Peter Nováčik – Martina Liskajová

Prajeme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.

Košťianske noviny vydáva: Obec Košťany nad Turcom, 038 41 Košťany nad Turcom č.64, IČO: 00316741 • Registrácia: EV 5187/15, ISSN 1339-956X • Redakčná rada : predseda Ivica Kubíková, zástupca Andrea Výbošťoková dipl.a.h.e., kronikárka obce Mgr. Tatiana Bukovská, historik - editor textu Mgr. Július Jarkovský, grafika Jana Junášová. Redakčná rada Košťianskych novín si vyhradzuje právo články krátiť, editovať, prípadne neuverejniť • e-mail: kostianskenoviny@gmail.com • **Uzávierka príspevkov do č. 1/2019 je 15. 6. 2019** • Počet výtlačkov: 420 • Vychádza 2 x ročne • **Tlač: ALFA print s.r.o. Martin**